

Міністерство освіти і науки України
Донецький національний університет імені Василя Стуса
Факультет історії та міжнародних відносин
кафедра міжнародних відносин і зовнішньої політики

ПРОТОКОЛ № 9

«4» квітня 2025 р.

м. Вінниця

засідання кафедри міжнародних відносин і зовнішньої політики

Голова – Лимар В.В., д.е.н., професор понад 2 роки, доцент кафедри міжнародних відносин і зовнішньої політики, в.о. завідувача кафедри;
Секретар – Вишневська Н.С., завідувачка навчальної лабораторії кафедри міжнародних відносин і зовнішньої політики.

ПРИСУТНІ ЧЛЕНИ КАФЕДРИ:

Богінська І.В. – к.і.н., доцент кафедри міжнародних відносин і зовнішньої політики, гарант освітньої програми «Міжнародні комунікації та медіація в умовах конфліктного врегулювання»;

Теміров Ю.Т. – к.і.н., доцент кафедри міжнародних відносин і зовнішньої політики, декан факультету, декан факультету історії та міжнародних відносин, гарант ОП «Міжнародні відносини»;

Паніна І.Г. – к.і.н., старший викладач кафедри міжнародних відносин і зовнішньої політики;

Прихненко М.І. – к.політ.н., старший викладач кафедри міжнародних відносин і зовнішньої політики, проректор з науково-педагогічної роботи, молодіжної політики та розвитку;

Берегута В.В. – асистент кафедри міжнародних відносин і зовнішньої політики;

Гонзель С.О. – лаборант кафедри міжнародних відносин і зовнішньої політики.

ЗАПРОШЕНІ:

ШТУКАРІН Сергій – спеціаліст з прав людини в Управлінні ООН з прав людини;

ЗАМКУЛА Микола – к.і.н., перший секретар відділу аналітичного забезпечення та взаємодії з експертним середовищем Політичного департаменту МЗС України;

ПАВЛЮК Інна – аташе відділу політичного планування Політичного департаменту МЗС України;

ЛЕВАНЧУК Марія – Голова Офісу Вінниці в Європейському комітеті регіонів (м. Брюссель), голова ГО «Екологічна платформа ДІЛИ», членкиня ГО «Спілка молодіжних організацій Вінниччини»;

СКОМАРОВСЬКА Катерина – керівник сектору «Вікно в Америку» Вінницької обласної універсальної наукової бібліотеки імені Валентина Отамановського;

МУСПЮК Інга – співробітник польової місії у м. Дніпро Міжнародної організації з міграції, випускниця ОП «Міжнародні комунікації та медіація в умовах конфліктного врегулювання»;

БОНДАР Ірина – начальник відділу, представник ТОВ «Туроператор “Бомба-тур”», випускниця ОП «Міжнародні комунікації та медіація в умовах конфліктного врегулювання»;

ДІДУК Юлія – здобувачка вищої освіти 4 року навчання СО «Бакалавр» ОП «Міжнародні відносини»;

БОНЮК Анастасія – здобувачка вищої освіти 1 року навчання СО «Магістр» ОП «Міжнародні відносини, суспільні комунікації та медіація в умовах конфліктного врегулювання»;

ЗАЖИРКО Наталія – здобувачка вищої освіти 1 року навчання СО «Магістр» ОП «Міжнародні відносини, суспільні комунікації та медіація в умовах конфліктного врегулювання».

Порядок денний:

3. Про моніторинг ОП «Міжнародні відносини» СО «Бакалавр» спеціальності СЗ «Міжнародні відносини» (гарант ОП – Ю.Т. Теміров, к.і.н., доцент кафедри міжнародних відносин і зовнішньої політики, декан факультету, декан факультету історії та міжнародних відносин).

4. Про моніторинг ОП «Міжнародні комунікації та медіація в умовах конфліктного врегулювання» СО «Магістр» спеціальності СЗ «Міжнародні відносини» (гарант ОП – І.В. Богінська, к.і.н., доцент кафедри міжнародних відносин і зовнішньої політики).

1. СЛУХАЛИ: про моніторинг ОП «Міжнародні відносини» СО «Бакалавр» спеціальності СЗ «Міжнародні відносини» (гарант ОП – Теміров Ю.Т., к.і.н., доцент кафедри міжнародних відносин і зовнішньої політики, декан факультету, декан факультету історії та міжнародних відносин).

ВИСТУПИЛИ:

Лимар В.В., в.о. завідувача кафедри, член проєктної групи освітньої програми «Міжнародні відносини», відкрила засідання та повідомила, що зустріч скликана з метою щорічного проведення моніторингу освітніх програм бакалаврського та магістерського рівнів. Вона висловила вдячність з приводу участі стейкхолдерів у заході й ознайомлення з програмами, і закликала до надання конструктивних рекомендацій і коментарів. Було наголошено, що

колектив кафедри міжнародних відносин і зовнішньої політики намагатиметься максимально врахувати отримані пропозиції у подальшій роботі. Після цього Лимар В.В. передала слово гаранту бакалаврської програми Темірову Ю. Т.

Теміров Ю.Т., гарант освітньої програми «Міжнародні відносини», доцент кафедри міжнародних відносин і зовнішньої політики, декан факультету, декан факультету історії та міжнародних відносин, зазначив, що процес моніторингу буде насиченим і різноплановим, оскільки в ньому беруть участь представники міжнародних організацій, державних інституцій, громадських організацій, а також випускники й студенти. Він підтвердив, що всі ознайомилися з розпорядженням ректора №03/01-18 від 20 березня 2025 року про проведення моніторингу і з переліком питань, на яких має сконцентрувати увагу гарант програми, тому зосередився саме на цих аспектах.

З 2024-2025 навчального року набула чинності Постанова Кабінету Міністрів України №1021 від 30 серпня 2024 року «Про внесення змін до переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої та фахової передвищої освіти», згідно з якою виокремлюється нова галузь С «Соціальні науки, журналістика та інформація» та спеціальність С3 «Міжнародні відносини» замість спеціальності 291 Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії. Наразі МОН України запланувало оновлення Стандартів вищої освіти, але поки наявний Стандарт за нашою спеціальністю є чинним. Втім, є певні новації: відповідно до п.113 наказу МОН України №842 «Про внесення змін до деяких стандартів вищої освіти» від 13 червня 2024 року позицію «Загальні компетентності» доповнили новою компетентністю ЗК-14 «Здатність ухвалювати рішення та діяти, дотримуючись принципу неприпустимості корупції та будь-яких проявів недоброчесності».

Відповідно до Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо окремих питань проходження військової служби, мобілізації та військового обліку» (№ 3633-IX) від 11 квітня 2024 року, з 2025-2026 навчального року вводиться ОК «Базова загальна військова підготовка», тому в ОП 2024 та 2025 років мають містити відповідні зміни в частині II. Каталог компонентів освітньої програми та їх логіко-структурна схема (розділ «Дисципліни за вибором»): збільшується кількість кредитів на вивчення вибірових дисциплін до 63 і, за рахунок перерозподілу бюджету годин, додається блок «БЗВП/ Дисципліна за вибором».

Теміров Ю.Т. також анонсував відповідне рішення ректорату про зазначені вище зміни, а також повідомив про нові шаблони навчальних планів, у яких змінюється кількість тижнів до 17 щосеместру.

У своєму виступі Теміров Ю.Т. відзначив, що при порівнянні освітньої програми з аналогічними програмами в інших університетах, зокрема у Вроцлавському університеті (Польща), можна констатувати, що за змістом і структурою програма перебуває у загальному тренді підготовки фахівців з

міжнародних відносин. Це стосується як набору компетентностей, так і набору освітніх компонентів.

Він звернув увагу на особливість Львівського національного університету імені Івана Франка, де передбачено три блоки вибіркових дисциплін, орієнтованих на відповідну проблематику: безпекові студії, глобальні студії, європейські студії тощо. Такий підхід до вибіркового блоку відрізняється від існуючого в Донецькому національному університеті імені Василя Стуса, але, на його думку, він поглиблює знання студентів у фаховому напрямі, і до нього варто прагнути для розширення предметного поля й розглянути можливість зміни підходу до вибірковості в нашому університеті.

Також Теміров Ю.Т. підкреслив оригінальну відмінність програми, яка полягає у переході від звичного викладання зовнішньої політики за регіонами до моделювання зовнішньої політики. Такий підхід визнано більш коректним, адже міжнародні відносини – це політичні науки, і варто зосереджуватись саме на моделях зовнішньої політики, а не на історії зовнішньої політики окремих країн чи регіонів.

Було зазначено, що гарант розіслав членам кафедри рецензії стейкхолдерів, щоб вони з ними ознайомилися. Після цього він звернувся безпосередньо до стейкхолдерів з проханням висловити свої думки та пропозиції щодо поточного стану й перспектив розвитку освітньої програми «Міжнародні відносини».

Штукарін С., спеціаліст з прав людини в Управлінні ООН з прав людини. У своїй оцінці Сергій Штукарін зазначив, що програма справляє позитивне враження. Йому особливо імponує положення про прагнення формувати світогляд «навчання протягом життя».

Штукарін С. запропонував розширити навчальні компоненти, що стосуються цифрових технологій, зокрема штучного інтелекту, кібербезпеки, пошуку даних з відкритих джерел, аналізу великих даних та цифрової дипломатії. На його думку, це може бути реалізовано через комп'ютерну практику або у форматі спецкурсів. Такі доповнення значно підвищать готовність випускників до роботи у сучасному цифровому середовищі.

Окрему увагу він звернув на важливість удосконалення компонентів, пов'язаних з командною роботою, переговорами, координацією. З практичних зауважень Штукарін С. вказав на недоречність викладання дисципліни «Ідеї Античності, Середньовіччя та Модерну у всесвітній історії», вважаючи, що більш актуальними є питання сталого розвитку та того, як світова дипломатія підходить до гарантій і захисту безпечного, здорового навколишнього середовища.

Він запропонував включити до програми практичні елементи у формі лекцій або тренінгів з питань запобігання сексуальній експлуатації та корупції. Також, на його думку, варто посилити компоненти, що стосуються практики прав людини, міжнародного права людини та міжнародного публічного права. Зокрема, Штукарін С. запропонував замінити форму підсумкового контролю з міжнародного гуманітарного права на іспит.

Теміров Ю.Т. подякував С. Штукаріну за висловлені думки і повідомив, що стейкгольдерка **Інна Павлюк**, аташе відділу політичного планування Політичного департаменту МЗС України, випускниця ОП «Міжнародні відносини», не змогла приєднатися до засідання, однак надіслала свою рецензію, з якою колеги ознайомилися.

Гарант озвучив основні пропозиції, надані Павлюк І.:

1. Необхідно звернути увагу на діяльність багатосторонніх політичних форматів, які не вписуються у типові схеми, закладені у програмі. Йдеться про формати на кшталт Групи семи (G7), G20, BRICS тощо.

2. Потрібно розвивати компетентності студентів щодо обробки та аналізу великих обсягів інформації із зовнішньополітичної тематики. Варто приділити більше уваги навичкам роботи з сучасним аналітичним програмним забезпеченням, обробці баз даних, а також методології проведення зовнішньополітичних досліджень.

3. Слід розглядати можливості застосування штучного інтелекту у сфері міжнародних відносин.

4. Варто посилити вивчення аспектів публічної дипломатії.

Теміров Ю.Т. наголосив, що частина зазначених пропозицій уже врахована в освітній програмі, однак усі зауваження та побажання будуть додатково розглянуті на засіданні кафедри.

Надалі гарант передав слово Марії Леванчук, яка представляє дещо іншу сферу міжнародної діяльності, пов'язану з міжнародною активністю міст та громад.

Гарант Теміров Ю.Т. відзначив, що це дуже цікавий і перспективний напрям, який активно розвивається.

Леванчук М., Голова Офісу Вінниці в Європейському комітеті регіонів (м. Брюссель), голова ГО «Екологічна платформа ДІЛІ», членкиня ГО «Спілка молодіжних організацій Вінниччини», випускниця ОП «Міжнародні відносини», привітала всіх учасників і нагадала, що в 2023 році їй вдалося налагодити партнерство з відповідним Європейським комітетом регіонів. На цей момент вона працює з вінничанами, які фактично розкидані по всьому світу, але мають напрями діяльності, здатні допомогти рідному місту.

У рамках моніторингу вона висловила такі пропозиції:

1. У рамках наявних дисциплін звернути увагу на євроінтеграцію на локальному та регіональному рівні, а також роботу з програмами міжнародної технічної допомоги.

2. Включити до програми аспекти розробки стратегічних та програмних документів для Міністерства закордонних справ та дипломатичних установ загалом.

Теміров Ю.Т. наголосив, що одними із найважливіших стейкгольдерів залишаються студенти, адже саме для них створюється освітня програма. Цього разу студентську спільноту представляє Юлія Дідук.

Дідук Ю., студентка 4 курсу ОС «Бакалавр» за ОП «Міжнародні відносини», насамперед подякувала за можливість взяти участь у моніторингу бакалаврської програми «Міжнародні відносини». Вона повідомила, що

ознайомилась із програмою 2024 року і, як студентка 4 курсу бакалаврату, звернула особливу увагу на освітні компоненти, що представлені у програмі. На її думку, всі вони відповідають загальним цілям і об'єктам вивчення.

Окремо вона відзначила позитивні зміни у чинній програмі порівняно з версією 2021 року, а саме:

1. З'явилися нові дисципліни, яких раніше не було, зокрема ОК-22 «Міжнародні економічні відносини».

2. Включено ОК-5 «Практикум з ведення переговорів».

3. Удосконалено курс «Методи міжнародно-політичних досліджень», зокрема через інтеграцію модулю «Політологія».

Щодо питання вибіркових дисциплін, Юлія підтримала позицію гаранта програми Темірова Ю.Т. про доцільність надання студентам можливості обирати ті освітні компоненти, які безпосередньо дотичні до профілю програми.

Серед пропозицій вона звернула увагу на ОК-17 «Перекладацька практика», який викладається наприкінці 3 курсу, а також на ОК-16 «Теорія і практика перекладу», який представлений тільки на 4 курсі. На її думку, варто було б розмістити дисципліну «Теорія і практика перекладу» раніше, щоб студенти спочатку опанували необхідні перекладацькі навички, а вже потім проходили практику.

Юлії також сподобалися пропозиції, висловлені іншими стейкхолдерами, зокрема щодо важливості роботи зі штучним інтелектом та інформаційним простором. Вона порушила питання доцільності введення окремої дисципліни, присвяченої комплексному вивченню міжнародної інформаційної безпеки та економічної безпеки, підкресливши, що ці теми безумовно актуальні в контексті вивчення міжнародних відносин.

Теміров Ю.Т. підкреслив доцільність перегляду послідовності ОК-16 і ОК-17 з метою забезпечення попередніх необхідних знань.

Берегута В. В., асистент кафедри міжнародних відносин і зовнішньої політики: В анонімному опитуванні щодо освітньої програми «Міжнародні відносини» освітнього ступеня «Бакалавр», яке проводилось через Google Forms під час моніторингу освітньої програми 04.04.2025 р., взяли участь стейкхолдери, які є представниками міжнародних організацій (2 респонденти). Їхня середня оцінка збалансованості освітніх компонентів освітньої програми, її відповідності предметній області спеціальності 291 Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії, запитам стейкхолдерів, регіональному контексту та її кореляції з тенденціями розвитку галузі і ринку праці становить 4,5 балів за 5-бальною шкалою. Стейкхолдери окреслили досвід взаємодії з кафедрою міжнародних відносин і зовнішньої політики та факультетом історії та міжнародних відносин ДонНУ імені Василя Стуса у вигляді спільних проєктів, тренінгів та виступів як гостьового лектора.

У якості перспектив вдосконалення освітньої програми «Міжнародні відносини» стейкхолдери зазначили збільшення кількості дисциплін, які вивчатимуться англійською мовою, вивчення студентами більшої кількості практичних кейсів та сучасного цифрового аналітичного інструментарію.

Серед перспективних форматів такої співпраці стейкхолдери виділили виступи представників організації в якості гостьових лекторів, участь в обговоренні та проєктуванні освітніх програм факультету, проходження студентами практичної підготовки на базі організації та спільну участь у проєктній діяльності.

Від стейкхолдерів прозвучали рекомендації щодо впровадження тем штучного інтелекту та цифрової дипломатії в освітні компоненти. Берегута В.В. відзначив, що на сьогодні на 1 курсі вивчається ОК «Міжнародна інформація», в який з цього навчального року інтегровані тема використання штучного інтелекту в освітній, інформаційно-аналітичній та дипломатичній діяльності, а також тема цифрової дипломатії. Питання міжнародної інформаційної безпеки також вивчається в межах цього освітнього компоненту.

Лимар В.В. повідомила, що починаючи з 2024 року викладання відповідних аспектів, пов'язаних з цифровізацією міжнародних відносин, вже здійснюється в межах ОК-11 «Міжнародна інформація»: лабораторні заняття проводить Віталій Володимирович, а лекційні — читає сама Лимар В.В. Вона зазначила, що в цьому навчальному році було видано конспект лекцій, до якого наразі додано нову теоретичну тему, що охоплює питання штучного інтелекту в інформаційно-аналітичній та дипломатичній діяльності, а також тему цифрової дипломатії. Аудиторні заняття вже проводяться за цими напрямками. Таким чином, ці побажання вже враховано в освітньому процесі.

Паніна І.Г., к.і.н., старший викладач кафедри міжнародних відносин і зовнішньої політики, підкреслила, що теми «Публічна дипломатія» та «Цифрова дипломатія» вивчаються в рамках ОК-4 «Дипломатія», починаючи з 2022 року. Студентам також запропоноване творче завдання за напрямками дипломатії, серед яких чимало нових сучасних різновидів.

Було підкреслено, що у зв'язку з виокремленням нової загальної компетентності ЗК-14 «Здатність ухвалювати рішення та діяти, дотримуючись принципу неприпустимості корупції та будь-яких проявів недоброчесності» необхідно сформулювати відповідний програмний результат навчання і запропонувала такий варіант: ПРН-21 «Застосовувати принцип неприпустимості корупції та будь-яких проявів недоброчесності у професійній діяльності», забезпечивши цю компетентність і ПРН освітніми компонентами, які містять теми та блоки, дотичні цим нововведенням, а саме: ОК-1 «Вступ до спеціальності», ОК-13 «Політологія та методи міжнародно-політичних досліджень», ОК-17 «Перекладацька практична підготовка», ОК-18 «Виробнича практична підготовка», ОК-23 «Курсова робота», ОК-24 «Атестація».

Паніна І.Г. ознайомила з результатами студентського опитування якості викладання на освітній програмі після II семестру 2023-2024 н.р. і I семестру 2024-2025 н.р. Відповідно до результатів опитування здобувачів вищої освіти загальна оцінка якості викладання НПП факультету в 2024 р. середня оцінка якості викладання по факультету зросла і склала 4,52 влітку 2024 року та 4,66 балів взимку 2024-2025 років відповідно, що є вищим за показники 2023 року. Позитивною тенденцією є збільшення ступеню залученості здобувачів до

Серед перспективних форматів такої співпраці стейкхолдери виділили виступи представників організації в якості гостей лекторів, участь в обговоренні та проєктуванні освітніх програм факультету, проходження студентами практичної підготовки на базі організації та спільну участь у проєктній діяльності.

Від стейкхолдерів прозвучали рекомендації щодо впровадження тем штучного інтелекту та цифрової дипломатії в освітні компоненти. Берегута В.В. відзначив, що на сьогодні на 1 курсі вивчається ОК «Міжнародна інформація», в який з цього навчального року інтегровані тема використання штучного інтелекту в освітній, інформаційно-аналітичній та дипломатичній діяльності, а також тема цифрової дипломатії. Питання міжнародної інформаційної безпеки також вивчається в межах цього освітнього компоненту.

Лимар В.В. повідомила, що починаючи з 2024 року викладання відповідних аспектів, пов'язаних з цифровізацією міжнародних відносин, вже здійснюється в межах ОК-11 «Міжнародна інформація»: лабораторні заняття проводить Віталій Володимирович, а лекційні — читає сама Лимар В.В. Вона зазначила, що в цьому навчальному році було видано конспект лекцій, до якого наразі додано нову теоретичну тему, що охоплює питання штучного інтелекту в інформаційно-аналітичній та дипломатичній діяльності, а також тему цифрової дипломатії. Аудиторні заняття вже проводяться за цими напрямками. Таким чином, ці побажання вже враховано в освітньому процесі.

Паніна І.Г., к.і.н., старший викладач кафедри міжнародних відносин і зовнішньої політики, підкреслила, що теми «Публічна дипломатія» та «Цифрова дипломатія» вивчаються в рамках ОК-4 «Дипломатія», починаючи з 2022 року. Студентам також запропоноване творче завдання за напрямками дипломатії, серед яких чимало нових сучасних різновидів.

Було підкреслено, що у зв'язку з виокремленням нової загальної компетентності ЗК-14 «Здатність ухвалювати рішення та діяти, дотримуючись принципу неприпустимості корупції та будь-яких проявів недоброчесності» необхідно сформулювати відповідний програмний результат навчання і запропонувала такий варіант: ПРН-21 «Застосовувати принцип неприпустимості корупції та будь-яких проявів недоброчесності у професійній діяльності», забезпечивши цю компетентність і ПРН освітніми компонентами, які містять теми та блоки, дотичні цим нововведенням, а саме: ОК-1 «Вступ до спеціальності», ОК-13 «Політологія та методи міжнародно-політичних досліджень», ОК-17 «Перекладацька практична підготовка», ОК-18 «Виробнича практична підготовка», ОК-23 «Курсова робота», ОК-24 «Атестація».

Паніна І.Г. ознайомила з результатами студентського опитування якості викладання на освітній програмі після II семестру 2023-2024 н.р. і I семестру 2024-2025 н.р. Відповідно до результатів опитування здобувачів вищої освіти загальна оцінка якості викладання НПП факультету в 2024 р. середня оцінка якості викладання по факультету зросла і склала 4,52 влітку 2024 року та 4,66 балів взимку 2024-2025 років відповідно, що є вищим за показники 2023 року. Позитивною тенденцією є збільшення ступеню залученості здобувачів до

опитування і, відповідно, його репрезентативності: найвищим був показник за підсумками літньої сесії 2023-2024 н.р. – 31% здобувачів проголосували на платформі «ФОРУМ» у порівнянні з низькими 18% під час зимової сесії 2024-2025 н.р.

Свідченням високої якості викладання і досягненням факультету є те, що четвертий рік поспіль жодний викладач кафедри не потрапив до категорії Low. За результатами опитування здобувачів після літньої сесії 2023-2024 н.р. збільшилася частка НПП у категорії High: 67% у порівнянні з 50% попереднього опитування. Відповідно, 33% НПП опинилися в категорії Middle. До ТОП-30 найкращих викладачів, на думку здобувачів вищої освіти, увійшов один викладач факультету історії та міжнародних відносин (Паніна І.Г.), яка входить до цього топу 11-е опитування поспіль.

За результатами опитування після літньої сесії 2023-2024 н.р. троє викладачів кафедри увійшли до групи High: Паніна І.Г. – 4,99 балів; Теміров Ю.Т. – 4,78 балів; Лимар В.В. – 4,67. За результатами опитування після зимової сесії 2024-2025 н.р. п'ятеро НПП увійшли до групи High: Паніна І.Г. – 4,97 балів, Прихненко М.І. – 4,91, Лимар В.В. – 4,72, Теміров Ю.Т. – 4,69, Берегута В.В. – 4,64. Влітку двоє викладачів (Богінська І.В. і Прихненко М.І.) і один викладач взимку опинилися у групі Middle (Богінська І.В.). Таким чином, 67% і 78% НПП факультету історії та міжнародних відносин відповідно, що увійшли до рейтингу, представляють групу High. Один викладач (Берегута В.В.), залучений до освітнього процесу в II семестрі 2023-2024 н.р., не потрапив до рейтингу через недостатню кількість респондентів, але був оцінений меншою кількістю студентів з рейтингом у 5 балів.

За результатами опитування здобувачів виявлено такі позитивні кейси за ОП «Міжнародні відносини»: практична спрямованість і сучасність навчальної дисципліни та матеріалу, який надає викладач; рекомендація викладачем доступних додаткових ресурсів для самостійного опрацювання; інтерактивні форми проведення практичних занять; зрозумілість, аргументованість, логічність та послідовність викладеного матеріалу, підкріпленого практичними кейсами; допомога викладачів у розвитку студентів як особистостей та професіоналів, партнерський підхід у відносинах «студент-викладач»; вміння викладачів мотивувати до подальшого навчання; демонстрація відеоматеріалів; допомога та підтримка викладачів у вивченні складних тем, розв'язанні складних завдань, особливо проведення консультацій у неробочі години;

Особливої уваги, на думку здобувачів, потребують такі негативні кейси, як подекуди несвоєчасне ознайомлення здобувачів із поточними балами; незрозумілість критеріїв оцінювання роботи здобувачів вищої освіти за окремими дисциплінами; недостатня кількість лекційних/практичних годин для освоєння деяких дисциплін. Ці випадки потребують підвищеної уваги завідувача кафедри, гарантів ОП, декана факультету історії та міжнародних відносин, виправлення проблемних моментів і, можливо, прийняття відповідних управлінських рішень.

За результатами опитування випускників ОП «Міжнародні відносини», проведеного навчальною лабораторією з організації практичного навчання у 2024 році, 95% опитаних задоволені якістю освітнього процесу за ОП (випуск у червні 2024 р.). Майже всі відповіли, що якби їм довелося знову обирати спеціальність для вступу, то вони б обрали ту саму спеціальність і освітню програму.

Серед основних побажань випускників можна виділити наступні:

- збільшити кількість інтерактивних практичних занять і симуляцій, в т.ч. з ведення переговорів;
- збільшити тривалість практики;
- посилити формування Soft skills під час вивчення навчальних дисциплін;
- звернути більше уваги на написання аналітичних документів;
- додати теми з публічної дипломатії;
- розширити перелік іноземних мов (окрім польської та німецької);
- менше часу на вивчення Minor/СОП/ДДВС або додати Minor/СОП/ДДВС, який буде більш дотичний до освітньої програми або спеціальності.

Незадоволення частини випускників пояснювалося онлайн-форматом навчання на початку повномасштабного вторгнення росії й у зв'язку з цим недостатності набутих практичних і комунікативних навичок. Загалом випускники зауважили на необхідності посилення практикоорієнтованості.

Паніна І.Г. також додала, що впродовж 2023-2024 і 2024-2025 навчальних років збільшилася кількість учасників академічної мобільності за рахунок університетів-партнерів у Чехії, Австрії, Данії, що необхідно внести в опис можливостей ОП (Розділ І, блок Н).

Прихненко М.І., к. політ. н., старший викладач кафедри міжнародних відносин і зовнішньої політики, проректор з науково-педагогічної роботи, молодіжної політики та розвитку, погодився з думкою, висловленою С. Штукаріним і наголосив, що на рівні університету представниками кафедри психології та запрошеними лекторами регулярно проводяться тренінги та майстер-класи, присвячені запобіганню булінгу, мобінгу, сексуальним домаганням.

Прихненко М.І. анонсував заходи у квітні 2025 року, зокрема тренінги «Використання штучного інтелекту для студентських досліджень» і «Інноваційні підходи застосування ШІ у студентських дослідженнях», на які зареєструвалися здобувачі ОП «Міжнародні відносини». Крім того, Прихненко М.І. повідомив, що в рамках ОК-1 «Вступ до спеціальності» детально роз'яснює студентам про неприпустимість корупції у професійній діяльності й необхідності плекати й дотримуватися академічної доброчесності.

Було зауважено також, що в рамках ОК-7 «Міжнародні відносини і світова політика» (сучасний період) і ОК-8 «Моделі зовнішньої політики» (Зовнішня політика країн Азії) окрема увага приділяється таким форматам співпраці, як G7, G20, BRICS тощо.

Теміров Ю.Т. висловив щиру подяку всім учасникам за активну участь, конструктивні пропозиції та зацікавленість у розвитку освітньої програми.

Гарант ОП наголосив на певних технічних змінах, які необхідно внести в освітню програму і затвердити її в редакції 2025 року, а саме:

- внести відповідні зміни до таких розділів ОП у зв'язку зі зміною галузі та спеціальності (Титульна сторінка ОП, I. Профіль освітньої програми, частини ОП, в яких згадується галузь і спеціальність);

- внести відповідні зміни до таких розділів ОП у зв'язку з додаванням ЗК-14 і ПРН-21:

- I. Розділ Е Перелік компетентностей випускника (Загальні компетентності);

- I. Розділ F Програмні результати навчання (ПРН);

- II. Каталог компонентів освітньої програми та їх логіко-структурна схема, обидва розділи;

- Матриця відповідності програмних результатів навчання і компетентностей;

- VI. Матриця відповідності програмних компетентностей освітнім компонентам освітньої програми;

- VII. Матриця відповідності програмних результатів навчання освітнім компонентам освітньої програми.

- внести відповідні зміни до Розділу I, блок Н Академічна мобільність (Міжнародна кредитна мобільність).

УХВАЛИЛИ:

1) Внести зміни до ОП відповідно до додатку 1 до протоколу від 04 квітня 2025 року №9 засідання кафедри міжнародних відносин і зовнішньої політики.

2) Внести технічні зміни до ОП відповідно до чинних нормативно-правових актів:

- Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо окремих питань проходження військової служби, мобілізації та військового обліку» (№ 3633-IX) від 11 квітня 2024 року;

- наказу МОН України №842 «Про внесення змін до деяких стандартів вищої освіти» від 13 червня 2024 року;

- Постанови Кабінету Міністрів України №1021 від 30 серпня 2024 року «Про внесення змін до переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої та фахової передвищої освіти»;

3) Врахувати висловлені стейкхолдерами побажання та рекомендації та скоригувати змістовне наповнення освітніх компонентів ОП «Міжнародні відносини»:

- внести зміни до логіко-структурної схеми в частині «Дисципліни професійної і практичної підготовки», зменшивши кількість кредитів для ОК-14 «Іноземна мова професійного спрямування» (21 кредит ЕКТС) у бік збільшення кредитів для ОК-16 «Теорія і практика перекладу» (13 кредитів ЕКТС);

- додати теми, пов'язані зі сталим розвитком в ОК-2 «Країнознавство», ОК-7 «Міжнародні відносини і світова політика», ОК-12 «Міжнародні організації»;

- посилити акцент на вивченні аспектів публічної дипломатії в рамках ОК-4 «Дипломатія»;

- доповнити зміст ОК-8 «Моделі зовнішньої політики» та ОК-12 «Міжнародні організації» темами про регіональний і локальний аспект євроінтеграції;

- у межах ОК-9 «Аналіз зовнішньої політики» і ОК-11 «Міжнародна інформація» та додати теми, пов'язані з кібербезпекою, цифровими технологіями, штучним інтелектом, пошуком даних з відкритих джерел, аналізу великих даних, цифровою дипломатією;

- скоригувати зміст ОК-12 «Політологія та методи міжнародно-політичних досліджень» з метою розвитку компетентностей студентів щодо обробки й аналізу великих обсягів інформації із зовнішньополітичної тематики, роботі з сучасним аналітичним програмним забезпеченням, обробці баз даних, методології проведення зовнішньополітичних досліджень;

- скоригувати зміст ОК-19 «Міжнародне публічне право» з акцентом на міжнародному праві людини;

- оновити зміст ОК-21 «Ідеї Античності, Середньовіччя та Модерну у всесвітній історії» з метою посилення зв'язків ОК з профілем ОП;

- оновити зміст ОК-22 «Міжнародні економічні відносини» шляхом включення аспектів економічної безпеки;

- переглянути змістовне наповнення практичних і семінарських занять із ОК з метою посилення практикоорієнтованості;

- залучати здобувачів до заходів і неформальної освіти відповідного спрямування, а також продовжити практику запрошення фахівців до зустрічей зі здобувачами вищої освіти.

4) Подати ОП і НП 2021, 2023 і 2024 року для затвердження в редакції 2025 року.

5) Внести зміни до НП 2022, 2023, 2024 років з метою їх кореляції з кількістю тижнів (17 тижнів щосеместра).

ГОЛОСУВАЛИ: одностайно.

Голова:

в.о. завідувача кафедри

міжнародних відносин і зовнішньої політики Валерія ЛИМАР

Секретар:

Завідувачка навчальної лабораторії

Наталія ВИШНЕВСЬКА

**Підсумки моніторингу
ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНОЇ ПРОГРАМИ «МІЖНАРОДНІ ВІДНОСИНИ»
Ступінь вищої освіти – Бакалавр**

**Галузь знань – С Соціальні науки, журналістика, інформація та міжнародні відносини
Спеціальність – С3 Міжнародні відносини**

Дата затвердження попередньої редакції – 28.06.2024 р.

Дата проведення моніторингу – 04.04.2025 р.

ПІБ зацікавленої особи	Категорія (НПП, роботодавець, здобувач вищої освіти, випускник)	Науковий ступінь/ вчене звання, займана посада (місце роботи)	До якого розділу ОПП пропонуються зміни	Попередня редакція розділу	Зміни, що пропонуються	Нова редакція розділу ОПП	Примітки
Теміров Юрій, Паніна Ірина	НПП	К.і.н., доцент, доцент кафедри міжнародних відносин і зовнішньої політики ДонНУ імені Василя Стуса, декан факультету історії та міжнародних відносин;	Титульна сторінка ОП, І. Профіль освітньої програми, частини ОП, в яких згадується галузь і спеціальність	Галузь 29 Міжнародні відносини Спеціальність 291 Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії	Привести у відповідність до Постанови Кабінету Міністрів України №1021 від 30 серпня 2024 року «Про внесення змін до переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої та фахової передвищої освіти»	Галузь С Соціальні науки, журналістика та інформація Спеціальність С3 Міжнародні відносини	
		К.і.н., старший викладач кафедри міжнародних відносин і зовнішньої політики ДонНУ імені Василя Стуса	І. Розділ Е Перелік компетентностей випускника (Загальні компетентності)	ЗК-1 – ЗК-13	Привести у відповідність до п.113 наказу МОН України №842 від 13 червня 2024 року «Про внесення змін до деяких стандартів вищої освіти»	ЗК-14. «Здатність ухвалювати рішення та діяти, дотримуючись принципу неприпустимості корупції та будь-яких проявів недоброчесності»	

			I. Розділ F Програмні результати навчання (ПРН)	ПРН-1 – ПРН-20	Привести у відповідність до нової ЗК-14 та ОК, що забезпечують цю компетентність	ПРН-21 «Застосовувати принцип неприпустимості корупції та будь- яких проявів недоброчесності у професійній діяльності»	
			I. Розділ H Академічна мобільність (Міжнародна кредитна мобільність)	«Міжнародна кредитна мобільність здійснюється... відповідно до укладених договорів про співробітницт во Університету з іноземними зкладами вищої освіти – партнерами (Меморандум про порозуміння між ДонНУ імені Василя Стуса і Варшавським університетом (Польща) та додаток до нього; Угода про співробітництво між ДонНУ імені Василя Стуса і Університетом Миколаса Ромеріса (Литва)»	Перелік угод з партнерами містив лише Варшавський університет (Польща) та Університет Миколаса Ромеріса (Литва); здобувачі та ІППІ кафедри долучаються до ширшого кола програм академічної мобільності	«...відповідно до укладених договорів про співробітництво Університету з іноземними зкладами вищої освіти – партнерами, зокрема, Меморандум про порозуміння між ДонНУ імені Василя Стуса і Варшавським університетом (Польща) та додаток до нього; Угода про співробітництво між ДонНУ імені Василя Стуса і Вроцлавським університетом, Угода про співробітництво між ДонНУ імені Василя Стуса і Університетом Миколаса	

						Ромеріса (Литва); Угода про співробітництво між ДонНУ імені Василя Стуса і Університетом Південної Данії (Данія); Угода про співробітництво між ДонНУ імені Василя Стуса і Університетом Клагенфурта (Австрія); Угода про співробітництво між ДонНУ імені Василя Стуса і Університетом Градец-Кралове (Чехія)»	
			П. Каталог компонентів освітньої програми та їх логіко- структурна схема, розділ «Дисципліни за вибором»	Дисципліни за вибором	1. Змінити структуру дисциплін за вибором доповнивши їх компонентом «Базова загальна військова підготовка» (БЗВП). 2. Запропонувати керівним органам університету розглянути можливість зміни формату індивідуальної освітньої траєкторії щодо появи вибіркових курсів, наближених до галузі, в рамках якої ведеться підготовка фахівців	1. Змінити кількість кредитів на вивчення дисциплін за вибором на 1 курсі (2 семестр) до 3,5 замість 5 2. Додати в трьох освітніх траєкторіях «БЗВП** / Дисципліна 3 переліку***»	На Вченій раді університету висловити позицію студентів щодо індивідуальної освітньої траєкторії

			Матриця відповідності програмних результатів навчання і компетентностей	Матриці відповідності, які містили 13 ЗК, 16 СК і 20 ПРН	Внести зміни, пов'язані з доповненням ОП новою загальною компетентністю та програмним результатом навчання		Додати ЗК-14 і ПРН-21
			VI. Матриця відповідності програмних компетентностей освітнім компонентам освітньої програми	Матриці відповідності, які містили 13 ЗК, 16 СК і 22 ОК	Внести зміни, пов'язані з доповненням ОП новою загальною компетентністю та програмним результатом навчання		Додати ЗК-14
			VII. Матриця відповідності програмних результатів навчання освітнім компонентам освітньої програми	Матриці відповідності, які містили 20 ПРН і 22 ОК	Внести зміни, пов'язані з доповненням ОП новою загальною компетентністю та програмним результатом навчання		Додати ПРН-21
Штукарін Сергій	Роботодавець	спеціаліст з прав людини в Управлінні ООН з прав людини			1. Додати до ОП спецкурси, практичну підготовку або розширити наявні ОК за рахунок тем, пов'язаних з кібербезпекою, цифровими технологіями, штучним інтелектом, пошуком даних з відкритих джерел, аналізу великих даних, цифровою дипломатією. 2. Виключити ОК-21 «Ідеї Античності, Середньовіччя та		1. У межах ОК-11 «Міжнародна інформація» та ОК-9 «Аналіз зовнішньої політики» додати відповідні теми. 2. Оновити зміст ОК-21 «Ідеї Античності, Середньовіччя та Модерну у всесвітній історії» з метою посилення зв'язків ОК з

					Модерну у всесвітній історії» і додати ОК, пов'язані з питаннями сталого розвитку. 3. Включити до ОП практичні елементи у формі лекцій або тренінгів з питань запобігання сексуальній експлуатації та корупції. 4. Посилити компоненти, що стосуються практики прав людини, міжнародного права людини та міжнародного гуманітарного права; замінити форму підсумкового контролю з ОК-19 «Міжнародне публічне право» на іспит.		профілем ОП; додати теми, пов'язані зі сталим розвитком в ОК-2 «Країнознавство», ОК-7 «Міжнародні відносини і світова політика», ОК-12 «Міжнародні організації». 3. Залучати здобувачів до заходів і неформальної освіти відповідного спрямування. 4. Скоригувати зміст ОК-19 «Міжнародне публічне право» з акцентом на міжнародному праві людини.
Павлюк Інна	Роботодавець, випускниця				1. Звернути увагу на діяльність багатосторонніх політичних форматів, які не вписуються у типові схеми, закладені в ОП G7, G20, BRICS тощо. 2. Розвивати компетентності студентів щодо обробки й аналізу великих обсягів інформації із зовнішньополітичної тематики, в т.ч. роботі з сучасним аналітичним програмним		1. Доповнити ОК-12 «Міжнародні організації» темами, присвяченими G7, G20, BRICS тощо. 2. Врахувати рекомендації №2 і 3 та коригувати зміст ОК-12 «Політологія та методи міжнародно-політичних досліджень».

					забезпеченням, обробці баз даних, методології проведення зовнішньополітичних досліджень.		4. Посилити акцент на вивченні аспектів публічної дипломатії в рамках ОК-4 «Дипломатія».
					3. Популяризувати можливості застосування штучного інтелекту у сфері міжнародних відносин.		
					4. Посилити вивчення аспектів публічної дипломатії.		
Леванчук Марія	Випускниця	Голова Офісу Вінниці в Європейському комітеті регіонів (м. Брюссель), голова ГО «Екологічна платформа ДІЛИ», членкиня ГО «Спілка молодіжних організацій Вінниччини»			1. У рамках наявних дисциплін звернути увагу на євроінтеграцію на локальному та регіональному рівні, а також програми міжнародної технічної допомоги. 2. Включити до ОП аспекти розробки стратегічних та програмних документів для Міністерства закордонних справ та дипломатичних установ загалом.		1. Доповнити зміст ОК-8 «Моделі зовнішньої політики» та ОК-12 «Міжнародні організації» темами про регіональний і локальний аспект євроінтеграції; Продовжити практику залучення фахівців, в т.ч. щодо інформування здобувачів про програми міжнародної технічної допомоги. 2. Взяти до уваги під час оновлення змісту ОК-9 «Аналіз зовнішньої політики».

Дідук Юлія	Здобувач	ОС «Бакалавр», 4 курс			1. Розглянути доцільність надання студентам можливості обирати ті вибірккові дисципліни, які безпосередньо дотичні до профілю ОП. 2. У зв'язку з проходженням перекладацької практики на 3 курсі розпочати вивчення ОК-16 «Теорія і практика перекладу» раніше, ніж на 4 курсі. 3. Введення окремого ОК, присвяченого комплексному вивченню міжнародної інформаційної безпеки та економічної безпеки.	Внести зміни до логіко-структурної схеми в частині «Дисципліни професійної і практичної підготовки», зменшивши кількість кредитів для ОК-14 «Іноземна мова професійного спрямування» до 21 у бік збільшення кредитів для ОК-16 «Теорія і практика перекладу» до 13 кредитів.	1. На Вченій раді університету висловити позицію студентів щодо індивідуальної освітньої траєкторії. 2. Оновити зміст ОК-22 «Міжнародні економічні відносини» шляхом включення аспектів економічної безпеки.
Паніна Ірина	НПП	К.і.н., старший викладач кафедри міжнародних відносин і зовнішньої політики			Реагуючи на результати опитувань випускників, посилити практикоорієнтованість ОК і урізноманітнити формати практичних і семінарських занять.		Переглянути змістовне наповнення практичних і семінарських занять із ОК з метою посилення практикоорієнтованості.

В.о. завідувача кафедри міжнародних відносин і зовнішньої політики

Секретар, завідувачка навчальної лабораторії

Валерія ЛИМАР

Наталія ВИШНЕВСЬКА